

O audiență la Ministerul de Războiu

Nu mai fusesem niciodată la Ministerul de Războiu, căci interesele mele sînt aproape toate de ordin civil; dar într'o zi un cunoscut din provincie mă rugă, fiind „singurul lui protector”, să-i fac un serviciu urgent, regulînd o chestiune care-l privea și pentru a cărei grabnică rezolvire se cerea avizul Ministrului.

M'am dus, deci, la acest Minister și am vrut să intru înăuntru, împingînd o ușă mare și grea. Dar ușa n'a descris decît o porțiune mică din arc, cînd un om, îmbrăcat într'o uniformă, sări nu știu de unde, și fără să-mi zică nici un cuvînt, mă împinse afară, măcar că un oarecare instinct de conservare mă făcu să-i opun o rezistență; închise apoi ușa și pentru mai mare siguranță întoarse și cheia. Apoi deschise o ferestruică și bîgîndu-și nasul printre gratii, mă întreba supărat:

- Ce intri așa, domnule?
- Ași vrea să văd pe domnul Ministru de Războiu.
- Apoi nu știi că nu pe aici?
- Nu-i asta intrarea?
- Pe aici nu intră decît domnu Ministru.
- Și pe unde ași putea intra și eu?
- Prin strada ceialaltă.

Și el îmi spuse numele străzii.

Am încunjurat clădirea, am trecut în strada numită și am dat de poarta, pe unde era slobodă intrarea.

Trei soldați stăteau cu baioneta la armă. Am vrut să trec, dar, spre marea mea surprîndere, unul din ei îmi puse baioneta în piept, pe cînd ceilalți doi luară arma la mină. M'am gîndit atunci cu spaimă, dacă nu cumva sînt încărcate, de felul meu fiind cam fricos.

— Unde-o pleci? mă întrebă una din santinele, cu acea politeță caracteristică soldatului român, cînd este în exercițiul funcțiunii.

— Ași vrea să văd pe domnul Ministru de Războiu.

Și în mîntea mea mă gîndii că poate am greșit, nimerind cumva poarta pe unde intră secretarul general.

Soldatul strigă, însă: „Căprar de gardă!”.

Domnul căprar veni și, după citeva chestiuni sumare, îmi permise intrarea. Apoi îmi spuse cu un ton, ca și cum între noi amindoi ar fi fost cel puțin zece ani de dușmănie:

— Treci la biroul de informații!

Și el însoți vorba și de un gest, arătându-mi o scară mică, aproape de intrare.

Mă suii pe scara cea mică, și mă găsii în biuroul de informații.

O odăiță mică, patrată. În fund o masă la care stă un locotenent, care vorbește cu o damă tină. „Îi dă informații”, mă gindesc eu. De jur împrejur bănci. Pe bănci tot felul de oameni.... militari..., civili..., dame..., preuți. Arunc o privire circulară... toți par obosiți.

Domnul locotenent a terminat. Mă îndrept cătră dînsul.

Ași dori să văd pe domnu....

— Așteptați.... vă rog.... mă intrerupse el.

Și domnu locotenent trase înaintea lui o condică mare, care stătea deschisă.

— Cum vă numiți? mă întrebă el.

I-am spus numele și pronumele meu.

— De cîți ani sînteți?

— De 34 pe 35.... la lăsața secului împlinesc....

— Nu-i nevoie, îmi tăe el vorba.—Unde sînteți născut?

— În Darabani.

— Sînteți căsătorit?

— A! nu!... zisei eu rizînd.... Am scăpat până acum....

Mulțumesc lui....

Domnul locotenent se opri un moment dela scris și increșind ușor din sprincene:

— Aici sîntem serioși.... Nu-i așa?

Eu mi-am înghițit restul frazei.

— Copii aveți?

— Sigur n'ași putea să vă spun.... Poate.

— Ocupația?

— Deputat.

Un nor negru trecu pe fața ofițerului, la auzul acestui cuvînt. Văzui că n'am nemerit'o.

— Ce chestiune vă aduce aici?

Stătui un moment pe gînduri, pentru ca să mă reculeg.

— Iaca cum stă chestiunea, zic eu: Vasiliu.... Iorgu Vasiliu.... un proprietar din Tecuci...., m'a rugat să intervin pentru ca ginerele său.... Căpitanul Șandrama, să fie mutat din regimentul....

— Vra să zică, pentru mutare, mă intrerupse domnul locotenent, prinzînd admirabil înțelesul frazei.

— Da, tocmai!

Domnul locotenent scrise: „pentru mutare“.

Toate acestea fură trecute apoi și pe cotor, condica fiind *à souche*, după care domnul locotenent mă întrebă :

— Și cu cine doriți să vorbiți ?

— Ași vrea să văd pe d. Ministru de Războiu.

— Domnu Ministru acordă audiențe numai Miercurea.

— „Azi avem Marți“ mă gîndesc eu. — Vra să zică mine pot să-l văd ?

— Asta depinde de domnu Ministru.

— Dar pe domnu Secretar General, oare n'aș putea să-l văd azi ?

— Domnu Secretar General acordă audiențe numai Vinerea.

Îmi luai ziua bună și plecai. Cînd am ajuns la ușă, îmi veni o idee, și mă înturnai :

— Vă rog, domnule locotenent, ași dori să văd două minute pe domnu căpitan Ciocirlan, dela serviciul....

Văzui îndată c'am spus o prostie.

— Nici eu, zise domnu locotenent, ridicînd un deget în sus și apăsînd pe fiecare cuvînt, dacă ași dori să-l văd și încă n'ași putea.

Vra să zică lucrul era grav. Am plecat.

Adouazi am venit din nou la Minister, și crezînd că încercările la care fusesem supus în ziua trecută, îmi asigurau oarecare drepturi, am dat să intru, dar unul din soldații dela poartă și-a făcut în mod *exemplar* și de astădată datoria, mînuind destul de bine pușca lui cu baionetă....

— Credeam că pot să intru.... am fost și eri, spusei eu domnului căprar de gardă, ținîndu-mă cu mina de partea stîngă....

— Eri a fost eri și azi e azi.... îmi declară în mod filosofic domnul căprar, lucru pe care de altmîntrelea îl *simțeam* și eu.

Intrat din nou în biuroul de informații, formalitățile necesare au fost îndeplinite cu toată scrupulozitatea, poftîndu-mă apoi domnul locotenent, să aștept pe o bancă.

După o bucată de vreme, fui trimis la domnu Ministru, împreună cu un căprar care să mă conducă.

— Oare să pot vedea degrabă pe domnu Ministru ? am întreat eu pe căprar.

Domnul căprar îmi aruncă o privire semnificativă, apoi îmi zise :

— Poate că d-ta ai vra să-l vezi *momental*.... hm! Stăi, că mai este până la domnu Ministru....

În vremea aceasta am străbătut ograda Ministerului și am ajuns la intrarea unei clădiri, unde insoțitorul meu m'a predat în sama unui soldat, zicîndu-i scurt :

— La domnu căpitan Serafim.

— Fă 'nainte !.... mă invită soldatul.

Am început să sui niște scări, dar vorbele căprarului nu-mi eșau din cap, mai ales că deodată îmi amintii, că cu două zile mai înainte, hotărîsem unui cunoscut să ne întîlnim în dimineața aceia.... Eram incurcat....

M'am uitat la ceas... mai era puțin până la ora întâlnirii. Mă gândii un moment, dacă n'ar fi bine să las în suspensie afacerea căpitanului Șandrama.

„Mai bine să trimet o trăsură să anunțe că nu pot veni“ hotărăsc eu, și fac o mișcare pentru a scobori scările :

— Mă întorc îndată... așteaptă te rog...

— Unde te duci?... Nu se poate.... îmi declără hotărît soldatul.

— Pentruce ? întreb eu surprins.

— Eu am ordin să te duc la domnu căpitan Serafim.

— Pentruce să mă duci ?...

— Am ordin....

— Ce să mă duci, domnule ? N'am făcut nimica....

— Camarade.... Fă 'nainte.

Am căutat să mă liniștesc, gândindu-mă la art. 52 din constituție, care spune că un deputat nu poate fi arestat, dar imediat mi-a venit în minte ca nu cumva eu să întăresc regula, suferind vre-o excepție.

Am trecut prin mai multe săli și am intrat într'o odaie. Domnu căpitan Serafim scria la o masă. După ce a binevoit să mă măsoare din cap până 'n picioare, m'a întrebat :

— Ce doriți ?

— Ași vrea să văd pe domnu Ministru de Războiu.

Mi s'a luat apoi interogatorul, fără a mi se mai consemna în scris răspunsurile, după care domnu căpitan m'a dat în sama altui soldat cu destinația însășișit pentru.... domnu căpitan Tiron.

Am străbătut o sală mare, apoi alta mai mică, pe urmă am trecut într'un coridor, unde mentorul meu m'a dat în sama altui soldat, spunindu-i :

— La domnu căpitan Tiron.

Soldatul acesta mi-a făcut un semn misterios, după care a început să meargă cu cea mai mare precauțiune, strimbându-și picioarele și dînd din mini. Însoțind toate acestea de o deschidere ritmică, dar oribilă.... a gurii. Din cînd în cînd îmi făcea semne desperate....

Eu îmi dădeam toată silința să fac cit mai puțin zgomot, imitînd în mers, pe cit puteam, schimele însoțitorului. Așa am străbătut coridorul, la capătul căruia soldatul s'a oprit și mi-a arătat cu degetul o ușă.

Am înțeles că acolo era domnu căpitan Tiron.

A urmat, apoi, următoarea pantomimă :

— Aici ? am arătat eu.

— Da, îmi făcu din cap soldatul.

— Să intru ? l'am întrebat prin semne.

Soldatul îmi arată cu degetul, că să bat în ușă.

— Ce face domnu căpitan, întrebai eu cu mina.

Soldatul făcu un gest larg, larg de tot, care arăta de ce considerație se bucură la dînsul domnul căpitan Tiron.

Am stat puțin să mă răsufli. Auzeam cum mi se bate inima.

Mă stăpînii un moment, apoi îmi luai curajul și bătui: toc, toc.

— Intră! îmi comandă un glas sonor din lăuntru.

Am deschis ușa, fiindu-mi răsufflarea. Cel întâiu lucru care mi-a atras atenția, fură picioarele domnului căpitan Tiron sau, mai bine, botforii d-sale de lac, care trecuseră mult dincoace de locul asignat biuroului, pe cînd d-sa stătea cu capul pe speteaza scaunului, fumînd o țigară...

Tocmai dăduse drumul unei roate admirabile.

— Ce doriți? mă întrebă domnu căpitan, cu un glas foarte politicos și acordîndu-mi o binevoitoare prietenie intimă, care-l făcu să nu se deranjeze deloc, din poziția în care l'am găsit.

— Ași vrea, zisei eu urmărind cu ochii o roată de fum, care se mărea neconținut în drumul ei spre tavan, să văd pe domnu Ministru de Războiu.

Domnul căpitan trase un fum și azvirli încă un inel, apoi îmi spuse foarte politicos:

— Cine sinteți, vă rog?

I-am spus numele, pronumele și locul unde m'am născut, dar, pentru a-i conserva prietenia, i-am ascuns ocupația.

— Luați loc... un moment... îmi spuse domnu căpitan Tiron și, trăgîndu-și un picior, sună.

De pe altă ușă apăru un nou soldat.

— Du pe domnul, la domnu maior Iacobăț, se adresă el soldatului, iar cătră mine: „treceți în sala de așteptare“.

Am trecut în sala de așteptare, la domnu maior Iacobăț.

O sală mare. Cîțiva domni obosiți stăteau pe scaune. Domnu maior m'a întrebat ce doresc, după care mi-a arătat și mie un scaun. După ce am stat în sala de așteptare vr'un ceas și jumătate, domnu maior Iacobăț a apărut deodată, anunțînd cu glas solemn întocmai cum se anunță la Palat: „Majestatea Sa Regele!“

— Domnul Ministru de Războiu a plecat!

— A plecat? am întrebat eu speriat.

— Da, a plecat.

— Vra să zică?...

— Vra să zică..... altădată.

— Vra să zică altădată?

D. D. Pătrășcanu

Morile de Vint

Întinsul cîmp își desfășoară finețele în valuri moi....
În șesuri lanuri mari de grîne, pe dealuri turmele de oi,
Iar sus de tot, ca surgunite pe-un dîmb, pe gălbănul pămînt,
Mă uit cum se 'nvirtesc într'una, tăcute, morile de vint.

Acolo, în singurătate, și răzlețite mult de sat,
Ca niște paseri uriașe mereu, mereu din aripi bat;
Cu gesturi mari în sara mută repetă tainice chemări:
„O, vină, vină tot mai tare, tu vînt din nesfirșite zări!...”

Reîntoarcere

Cu sufletul voios de visuri, după un drum pribeag de-o vară,
Mă reîntorc iarăși în raiul singurătății de la țară.
Și-acuma, în amurgul sării, cum trec prin holdele bogate,
Se risipesc, prin văi întinse și 'n văi, căsuțe depărtate....

Cu puful argintiu de raze lumina soarelui le 'mbracă.
Ah, iată 'n fundul zării munții, învăluiți în promoroacă,
Iar printre munți cum ondulează în valuri văile mărețe...
Din cînd în cînd trec prin albastru ale văzduhului drumețe.

Și iată, casa bătrînească, cu cit ne-apropiem, cu 'n cetul...
Se vede 'n vale printre lanuri curgînd strălucitor Siretul.
Și toate-mi rid prietinește, cum intru 'n bolta de verdeață,
În sufletu-mi, cu anii tineri, tresaltă-a vieții dimineață.

Dar spre-asfințit mă 'ntorc cu jale; acolo ești, în zări, departe:
Acolo aripi de lumină se zbat și filfie pe moarte...

Făt-frumos

Stă o căsuță mititică
Între răzoare și 'ntre flori...
Prin liliaci, pe o potică,
Mă 'ndrept spre ea adese-ori...

În praf de aur, în ninsoare,
Amurgul tremură 'n ferești;
La geam s'arată-o altă floare,
O floare mândră din povești.

Sînt tînăr fără de musteață,
Dealtminteri însă curajos!....
Pășesc prin bolta de verdeață—
Și-mi pare că-s un Făt-frumos....

Dar cum innaintez spre casă,
Spre zîna cea dela ferești,
Sar doi zăvozi și nu mă lasă,—
Sar doi zăvozi ca din povești...

Scufundătorul

Ascunse-s dorurile tale,
Precum într'un adînc de mare,
Ca licărirea unor zale,
Stau scumpele mîrgăritare.

Și gîndu-mi, ca scufundătorul,
S'azvirle 'n valuri înpumate,
Cu sufletul aprins, cu dorul
Spre palidele nestemate...

Dar marea e prilej de moarte,
Cu amăgiri din loc în loc....
El poate-i cel ce are parte
Și poate-i el fără noroc....

Căsuța veche

Căsuță liniștită, ce stai în cîmp tăcut,
Păstrînd comoara scumpă a vechiului trecut, —
De vițele de vie cerdacul tău e-umbrît;
Sub streșini de șindrilă e-un dulce ciripit;
Parfum amar în preajmă revarsă liliicii;
Doi stupi stau singuratici la margina potecii...
Albinele de aur se țin în harnic zbor:
Paragina grădinii e 'mpărăția lor;
Căci cei ce cu iubire aici le-au așezat,
Spre veșnicile drumuri demult s'au îndreptat!

Căsuță liniștită, căsuță întristată,
Cu amintiri, cu lacrimi, cu tot ce-a fost odată,
Trecutu-mi se deșteaptă; și 'n umbre fumurii
Văd un copil ce-ți plînge pe-aleile pustii...

Ion Drăgănescu

